

20
1
0
38

200605

Proefstation voor de Bloemisterij
Linnaeuslaan 2a
1431 JV Aalsmeer
tel: 02977-52525

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK

ANJER, OVERIGE TYPEN
maart 1987 - mei 1988

Rapport nr. 64

proefnr. 802-4

Ing. T. van Os - de Jong

RIVRO/Proefstation Aalsmeer/FGS
augustus 1988

Rapport nr. 64 is verkrijgbaar door het storten van f 7,50 op giro-
rekening 174855 ten name van Proefstation Aalsmeer onder vermelding van:
'Rapport 64, Gebruikswaardeonderzoek anjer, overige typen'.

INLEIDING

- 1 Werkwijze
 - 1.1 Rassen
 - 1.2 Teelt
 - 1.3 Waarnemingen
- 2 Resultaten van de produktie
- 3 Resultaten van de houdbaarheid
- 4 Resultaten van de fusariumresistentie proef
- 5 Resultaten beoordeling door de commissie
- 6 Rasbeschrijvingen

Bijlagen : plantschema
 histogrammen van de produktie per ras
 grenzen voor het samenstellen van de rasbeschrijvingen.

INLEIDING

Jaarlijks worden vele nieuwigheden geïntroduceerd. Niet alleen wordt aan vernieuwing van het sortiment tros- en standaard- anjers gewerkt, maar ook wordt er steeds meer aandacht besteed aan sortimentsverbreding. Dit uit zich in een scala van overige typen.

In dit verslag worden de werkwijze en de resultaten van een opplanting met deze nieuwe typen in de periode maart 1987 tot en met mei 1988 beschreven. De proef was opgeplant in kas A27 (60 m²) van het Proefstation voor de Bloemisterij te Aalsmeer.

De typen kunnen moeilijk met elkaar vergeleken worden. Toch hebben we gemeend enkele hiervan op te planten en een indruk te geven van de groeiwijze, produktie en houdbaarheid. Een algemeen beeld van de rassen is vastgelegd in de rasbeschrijvingen.

1. WERKWIJZE

1.1. Rassen

Om tot een opplanting van nieuwe rassen te komen zijn alle bij ons bekende veredelingsbedrijven aangeschreven met het aanbod om aan het gebruikswaardeonderzoek anjer met overige typen deel te nemen. Er zijn elf rassen aangemeld en getoetst, deze staan vermeld in tabel 1. De type aanduiding is door de bedrijven opgegeven. Deze wordt in de rasbeschrijving niet nader omschreven. De proef is in tweevoud opgezet. De veldgrootte bedroeg $1m^2$ netto met 32 planten per veld. Het plantschema kunt u vinden in de bijlage.

Tabel 1. Rassen opgenomen in het gebruikswaardeonderzoek anjer, overige typen 1987

rasnaam	merknaam	inzender	type	kleur
'Cantara'		Gebr. Markman BV	diantini	rood, witte rand
'Divette'		West-Stek BV	mignon	zalmroze
'Fuji'		P. Kooij & zn BV	chinensi	roze met witte rand
'Hilbaby'	Baby Blue	Hilverda BV	mini-tros	lavendel-kleurig
'Hilfriso'	Frisco	Hilverda BV	midi	geel
'IJsselheide'		Gebr. Markman BV	diantini	cerise, witte rand
'Lima'		P. Kooij & zn BV	mini-tros	roze
'Marianthi'		Gebr. Markman BV	diantini	bordeauxrood hart, cerise, witte rand
'Prisma'		P. Kooij & zn BV	micro	lila
'Riantino'		West-Stek BV	diantini	wit met bordeauxrood hart
'Roland'		P. Kooij & zn BV	mini-tros	cerise

1.2. Teelt

De proef is geplant in de eerste week van maart (week 10) 1987 voor een normale teelt, zonder belichting. Het gewas is na ruim een jaar, begin juni 1988, geroid. Zonder belichting bleek het niet mogelijk om in het tweede jaar voor de moederdag nog een snee te oogsten. Hiervoor herstellen de gewassen te traag.

In de herfst hadden enkele lage, zeer dichte gewassen problemen met Botrytis. Dit leidde tot uitval van enkele planten (zie tabel 2).

Ook de hoogte van het gewas staat in deze tabel vermeld.

1.3. Waarnemingen

De waarnemingen zijn te verdelen in vier groepen.

- produktie
- houdbaarheid
- Fusariumresistentie
- beoordeling door de commissie van de VKC

Deze worden in de volgende hoofdstukken nader toegelicht.

2. RESULTATEN VAN DE PRODUKTIE

Voor de produktiebepaling is regelmatig geoogst, waarbij de bloemen in vier klassen zijn gesorteerd, namelijk eerste kwaliteit, tweede kwaliteit, gescheurde kelken en overig. Het percentage gescheurde kelken bleek zeer gering en is bij de overige takken gevoegd.

Tabel 2. De produktiecijfers weergegeven per ras, per netto-m² voor de periode van 15 juni 1987 tot 15 mei 1988 (plantdatum 3 maart 1987)

rasnaam	totaal	KW-I	KW-II	overig	hoogte gewas	uitval
'Cantara'	451	257	116	78	50-55	2
'Divette'	310	206	56	48	55-65	1
'Fuji'	356	205	76	75	65-75	-
'Hilbaby'	627	258	110	260	60-70	0.5
'Hilfriso'	307	168	62	77	65-75	-
'IJsselheide'	392	202	105	294	40	6
'Lima'	371	133	110	127	60-65	4
'Marianthi'	491	285	114	93	75-80	-
'Prisma'	561	284	108	169	55	2.5
'Riantino'	327	117	105	106	80-85	-
'Roland'	479	253	120	106	60-65	-

Verklaring bij de tabel:

totaal = totale produktie (takken per m²-netto)
 KW-I = eerste kwaliteit
 KW-II = tweede kwaliteit
 overig = overige takken
 hoogte gewas = in cm. De cijfers zijn de gemiddelden van de twee veldjes.
 uitval = Uitgevallen planten met als oorzaak Botrytis, in stuks per m².

3. RESULTATEN VAN DE HOUDBAARHEID

De bloemen zijn geoogst in het veilingrijpe stadium. Na de oogst zijn ze 24 uur in water of in zilverthiosulfaat (21,6 mg/l STS) gezet bij 5°C. Na deze voorbehandeling hebben de bloemen verpakt in hoezen een dag droog gelegen in een doos bij 17°C. De herstelperiode bedroeg 4 uur op water bij 5°C. Hierna zijn de takken in een vaas in de uitbloei-ruimte gezet bij 20°C en 60% r.v. Elke vijf takken per ras is behandeld als een herhaling. De houdbaarheidsproeven zijn in oktober opgezet. De resultaten zijn vermeld in tabel 3.

De bloemen zijn afgeschreven als ze symptomen van krimp of verwelking vertoonden.

Tabel 3. Houdbaarheid in dagen
 A= aantal dagen op de vaas
 B= aantal takken getoetst
 *= niet getoetst

rasnaam	WATER		STS	
	A	B	A	B
'Cantara'	7.5	20	16.9	15
'Divette'	8.0	15	16.0	15
'Fuji'	7.5	15	11.8	10
'Hilbaby'	14.8	10	17.8	5
'Hilfriso'	9.8	15	18.0	10
'IJsselheide'	7.8	14	16.6	10
'Lima'	17.2	5	21.0	5
'Marianthi'	*	0	*	0
'Prisma'	10.5	15	15.1	10
'Riantino'	9.8	10	14.6	5
'Roland'	14.7	15	19.1	15

Waargenomen is dat bij voorbehandeling met STS er meer bloemen per tak openkomen. Dit geldt voor alle getoetste rassen, behalve voor 'Lima'. 'Lima' geeft ook op water een zeer rijke bloei.

4. RESULTATEN VAN DE FUSARIUMRESISTENTIE-PROEF

Het resistentiepercentage is op dezelfde manier berekend als in Intern Verslag nr. 28. Vanwege de geringe betrouwbaarheid van de resultaten van de Fusariumproeven, resulterend in een grote onnauwkeurigheid, heeft de beoordelingscommissie besloten om de resultaten niet per ras te publiceren.

Verbetering van de Fusariumtoets is dringend gewenst.

De rassen zijn op 18 maart ingezet voor de toets.

Tabel 4. Resultaten van de Fusariumresistentietoets
 *= 1 plant uitgevallen door voetrot

rasnaam	uitval na .. weken				uitval %	resistentie %
	6	8	10	12		
A	20	20	20	20	100	0
B	19	20	20	20	100	0
C	4	16	19	20	100	0
D	1	8	9	17	89	11 *
E	5	9	14	17	85	15
F	3	13	14	15	75	25
G	4	9	10	13	65	35
H	1	2	3	10	50	50
I	-	-	-	10	50	50
J	1	4	4	7	35	65
K	-	-	-	4	20	80

5. RESULTATEN VAN DE BEOORDELING DOOR DE COMMISSIE

Om een aantal kwaliteitskenmerken te beoordelen is de beoor- delingscommissie van de VKC een aantal malen bijeen geroepen. De rassen werden beoordeeld op bloemvorm, takopbouw, steel- stevigheid, plantopbouw en scheutontwikkeling. Naast deze cijfers is een algemene indruk van het veldje gegeven. Het cijfer voor algemene indruk is niet een gemiddelde van de andere cijfers, maar een aparte beoordeling. Naast de cijfers konden de beoordelaars opmerkingen vermelden. Deze zijn in de rasbeschrijving opgenomen.

Tabel 5. Beoordelingscijfers (te lezen als rapportcijfers)

ras	bloem vorm	takop- bouw	steel stevig heid	plant opbouw	scheut ontwik- keling	algemene indruk
'Cantara'	7.4	7.1	7.0	7.0	7.1	6.9
'Divette'	7.6	6.8	6.9	6.2	6.0	6.4
'Fuji'	6.7	7.0	7.2	6.8	6.7	6.8
'Hilbaby'	6.6	7.0	6.5	6.8	6.8	6.7
'Hilfriso'	7.2	7.1	7.2	6.7	6.3	6.7
'IJsselheide'	7.5	7.2	7.0	7.1	7.2	7.0
'Lima'	5.7	6.9	7.4	6.6	6.6	6.5
'Marianthi'	6.8	6.8	6.7	6.9	6.9	6.7
'Prisma'	6.7	6.4	6.2	6.7	7.0	6.5
'Riantino'	7.1	7.0	6.8	7.2	7.3	7.0
'Roland'	7.3	7.3	7.1	7.1	7.1	7.1

6. RASBESCHRIJVINGEN

In de rasbeschrijvingen zijn alle waarnemingen verwerkt. De getallen uit de tabellen zijn volgens een vaste indeling omgezet in woorden (bijlage III).

'Cantara'

Een rode anjer (overig type) met een witte rand, waarvan de produktie 450 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een goede bloemvorm. De takopbouw is goed. De stevigheid van de steel is vrij goed en de scheutontwikkeling is goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw. Het gewas blijft erg laag.

'Divette'

Een zalmroze anjer (overig type), waarvan de produktie 310 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een voldoende aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een zeer goede bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is vrij goed en de scheutontwikkeling is slecht. Het ras heeft een matige plantopbouw.

'Fuji'

Een roze anjer (overig type) met een witte rand, waarvan de produktie 360 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is vrij goed. Een vrij goede bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is goed en de scheutontwikkeling is vrij goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw.

'Hilbaby'

Baby Blue

Een lavendel-kleurige anjer (overig type), waarvan de produktie 630 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een gering aandeel eerste kwaliteit. De klasse overig bevat ook de takken van eerste en tweede kwaliteit met minder dan drie knoppen. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een vrij goede bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is matig en de scheutontwikkeling is vrij goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw.

'Hilfriso'

Frisco

Een gele anjer (overig type), waarvan de produktie 310 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een goede bloemvorm. De takopbouw is goed. De stevigheid van de steel is goed en de scheutontwikkeling is matig. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw.

'IJsselheide'

Een cerise anjer (overig type) met een witte rand, waarvan de produktie 390 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een goede bloemvorm. De takopbouw is goed. De stevigheid van de steel is vrij goed en de scheutontwikkeling is goed. Het ras heeft een goede plantopbouw. Het gewas blijft erg laag.

'Lima'

Een roze anjer (overig type), waarvan de produktie 370 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een gering aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een slechte bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is goed en de scheutontwikkeling is vrij goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw. De steel heeft sterk de neiging om af te groeien.

'Marianthi'

Een bordeauxrode anjer (overig type) met een witte rand, waarvan de produktie 490 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid is niet getoetst. Een vrij goede bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is vrij goed en de scheutontwikkeling is vrij goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw.

'Prisma'

Een lila anjer (overig type), waarvan de produktie 560 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een vrij goede bloemvorm. De takopbouw is matig. De stevigheid van de steel is matig en de scheutontwikkeling is vrij goed. Het ras heeft een vrij goede plantopbouw. Het gewas blijft erg laag.

'Riantino'

Een witte anjer (overig type) met een bordeauxrood hart, waarvan de produktie 330 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een gering aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed.

Een goede bloemvorm. De takopbouw is vrij goed. De stevigheid van de steel is vrij goed en de scheutontwikkeling is goed. Het ras heeft een goede plantopbouw.

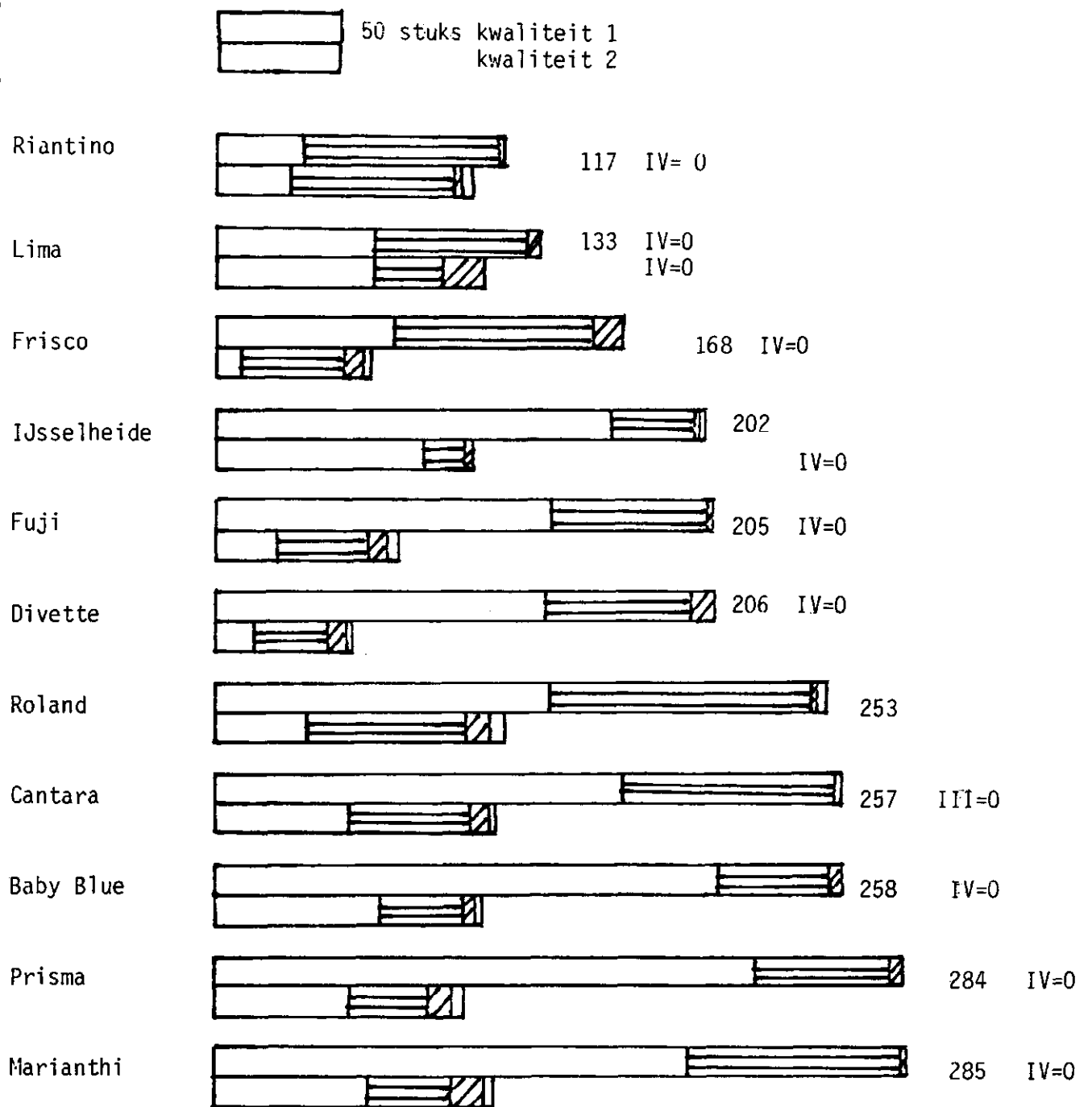
'Roland'

Een cerise anjer (overig type), waarvan de produktie 480 stuks per jaar bedraagt. Hiervan is een redelijk aandeel eerste kwaliteit. De houdbaarheid na voorbehandeling met STS is zeer goed. Een goede bloemvorm. De takopbouw is goed. De stevigheid van de steel is goed en de scheutontwikkeling is goed. Het ras heeft een goede plantopbouw.

Plantschema

6	16	26	36
IJsselheide	Prisma	rest	rest
Markman	Kooij		
5	15	25	35
Hilfriso	Divette	Lima	Marianthi
Hilverda	West-Stek	Kooij	Markman
4	14	24	34
Riantino	Hilbaby	Hilfriso	Lima
West-Stek	Hilverda	Hilverda	Kooij
3	13	23	33
Roland	Cantara	Roland	Divette
Kooij	Markman	Kooij	West-Stek
2	12	22	32
Prisma	IJsselheide	Fuji	Cantara
Kooij	Markman	Kooij	Markman
1	11	21	31
Hilbaby	Riantino	Marianthi	Fuji
Hilverda	West-Stek	Markman	Kooij

Histogrammen van de produktie (per ras, per kwaliteit)

I = van 15 juni 1987 tot 6 sept.
 II = van 7 september tot 29 nov.
 III = van 30 nov. 1987 tot 29 febr. 1988
 IV = van 1 maart tot 15 mei 1988

Grenzen rasbeschrijvingen.

Productie	< 166	zeer laag
	166 - 200	laag
	201 - 235	middelmatig
	236 - 270	hoog
	271 <	zeer hoog

Aandeel 1 ^e kwaliteit	< 51 %	gering
	51 - 60 %	redelijk
	61 - 70 %	voldoende
	71 - 80 %	groot
	80 <	zeer groot

Houdbaarheid	< 8.1	slecht
	8.1 - 10.0	matig
	10.1 - 12.0	vrij goed
	12.1 - 14.0	goed
	14.0 -	zeer goed

Beoordeling	< 6.1	slecht
	6.1 - 6.5	matig
	6.6 - 7.0	vrij goed
	7.1 - 7.5	goed
	7.5 <	zeer goed